Maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen

Ina Toppari
Toiminnanjohtaja, ELL
Eläinten terveys ETT ry

ETT
Eläinten terveys ETT ry

Lain tarkoitus

- Eläimen hyvinvoinnilla tarkoitetaan eläimen kokemusta sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta.
- Eläimen hyvinvointiin vaikuttavat turvallinen ympäristö, riittävä ravinto sekä eläimen mahdollisuudet toteuttaa lajityypillisiä käyttäytymistarpeitaan ja **sopeutua** ympäristöönsä.

Elinkeinon toimet ETT:n kautta:

- Sikojen ja nautojen terveydenhuollon seurantajärjestelmät
- Verrattavissa ”lastenneuvolatoimintaan”:
  - Eläimen hyvinvoinnin ja olosuhteiden sekä eläinten tuotantotulosten arvioinnin perusteella, annetaan neuvoja eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi
  - Hyvinvointia seurataan kuvaajien avulla

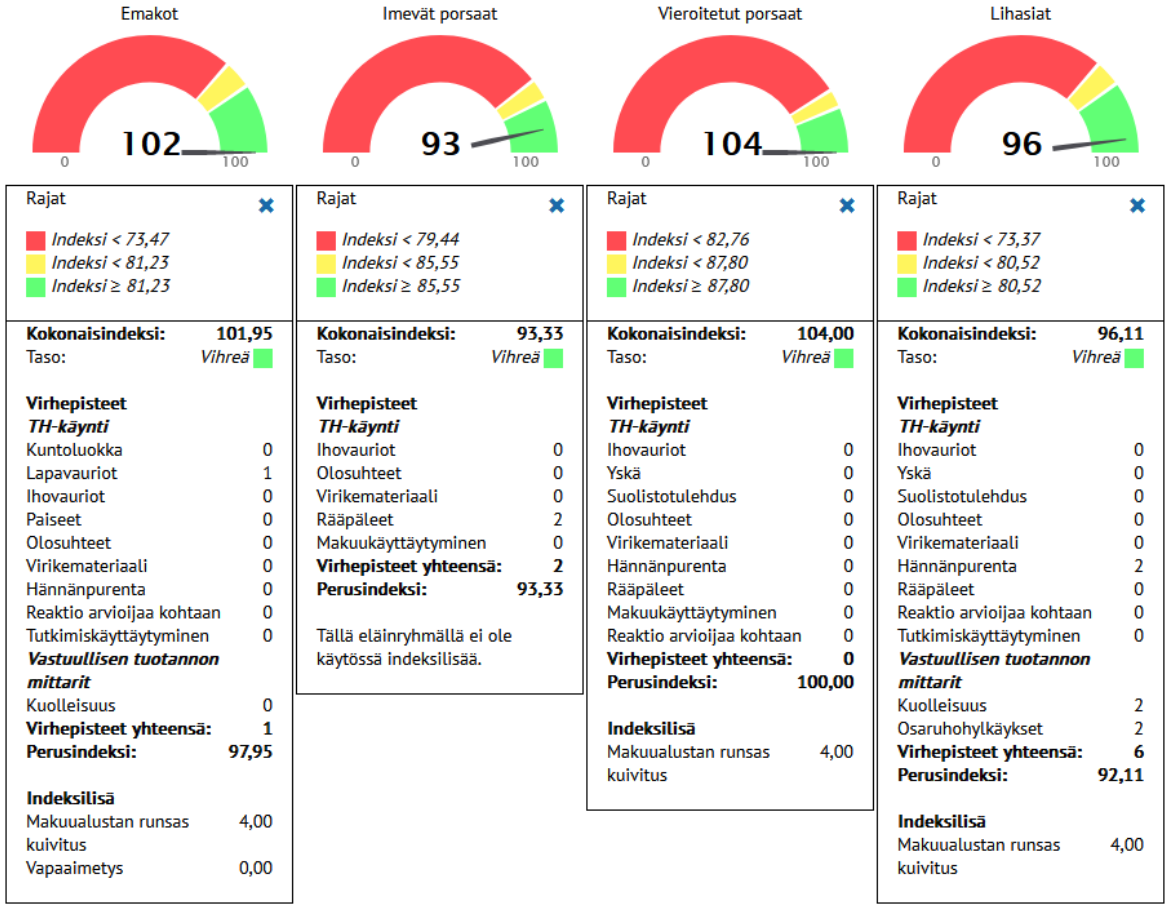

Rajat	Emakot	Imevät porsaat	Vieroitetut porsaat	Lihasiat
	Indeksi < 73,47 *Indeksi < 81,23* *Indeksi ≥ 81,23*	*Indeksi < 79,44* *Indeksi < 85,55* *Indeksi ≥ 85,55*	*Indeksi < 82,76* *Indeksi < 87,80* *Indeksi ≥ 87,80*	*Indeksi < 73,37* *Indeksi < 80,52* *Indeksi ≥ 80,52*
Kokonaisindeksi:	**101,95**	**93,33**	**104,00**	**96,11**
Taso:	*Vihreä*	*Vihreä*	*Vihreä*	*Vihreä*
Virhepisteet				
TH-käynti				
Kuntoluokka	0			
Lapavauriot	1			
Ihovauriot	0	0	0	0
Paiseet	0			
Olosuhteet	0	0	0	0
Virikemateriaali	0	0	0	0
Hännänpurenta	0		0	2
Reaktio arvioijaa kohtaan	0		0	0
Tutkimiskäyttäytyminen	0			
Yskä			0	0
Suolistotulehdus			0	0
Vastuullisen tuotannon mittarit				
Kuolleisuus	0			2
Osaruhohylkäykset				2
Virhepisteet yhteensä:	**1**	**2**	**0**	**6**
Perusindeksi:	**97,95**	**93,33**	**100,00**	**92,11**
Olosuhteet		0	0	0
Virikemateriaali		0	0	0
Rääpäleet		2	0	0
Makuukäyttäytyminen		0	0	0
Hännänpurenta			0	2
Reaktio arvioijaa kohtaan			0	0
Tutkimiskäyttäytyminen			0	0
Indeksilisä				
Makuualustan runsas kuivitus	4,00		4,00	4,00
Vapaaimetys	0,00			
Tällä eläinryhmällä ei ole käytössä indeksilisää.				

Yleiskommentteja lakiehdotukseen

- Lakiehdotus perustuu pääasiassa kieltojen ja rajoitusten lisäämiseen (=pahoinvoinnin estäminen), vaikka tarkoitus on hyvinvoinnin edistäminen
- Eläinten hyvinvoinnin arvioinnissa tulisi keskittyä hyvinvoinnin mittaamiseen eläinperäisin mittarein
- ➢ Eläimen sopeutuminen vallitseviin olosuhteisiin
- Mahdollistettava tuotannon kannattavuus ja jatkuminen Suomessa, ettei tuotanto ajaudu alemman hyvinvointinormin maihin

Siat

- Vapaana imettäminen on lisääntynyt viime vuosina hyvinvointikorvauksen ansiosta
- Kastraatiokielto saa laajalti kannatusta porsastuotannossa – mahdolliset ongelmat siirtyvät eteenpäin lihasikalaan ja teurastamoon
  - Tutkimustietoa vähän pitkähäntäisillä sioilla ja osaritiläkarsinoissa – aggressiivisuus ja lannan vaikutus
  - Tunnistaminen teurastamossa?

Naudat

- Vasikoiden nupoutus tehty jo vuosien ajan ehdotettavan lain säätämällä tavalla
- Parsinavetat loppuvat vähitellen
  - Erityisesti parsinavetan eläimet laiduntavat
  - Määriteltävä vapaaparsinavetan (combinavetan) asema uudessa laissa

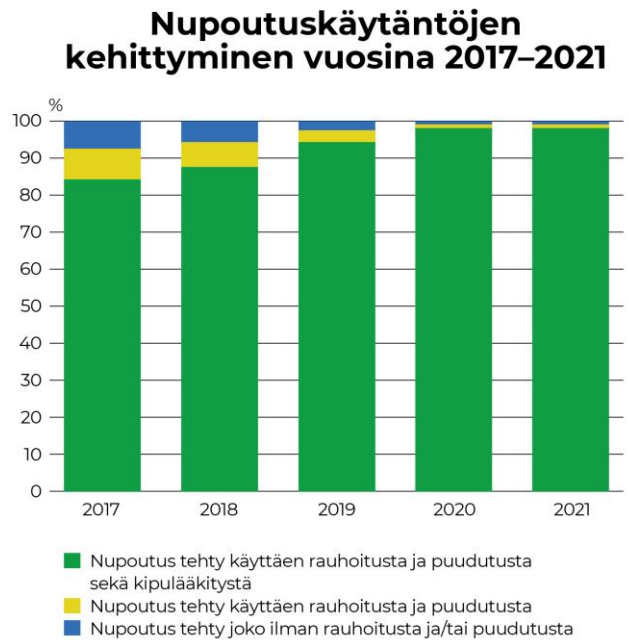

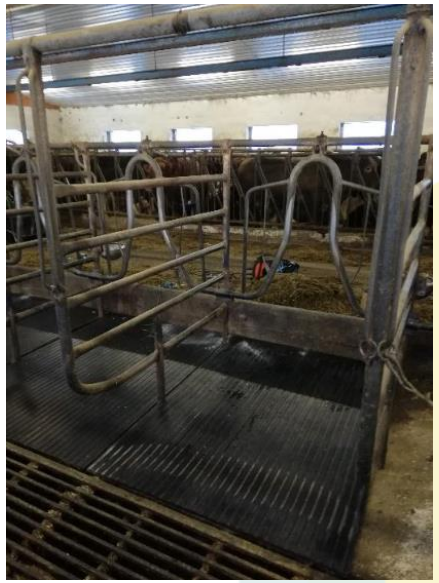

Kuvat: M. Holmströmin [opinnäytetyö]

Siipikarja

- Broilerit
  - Turve paras kuivike broilerintuotannossa

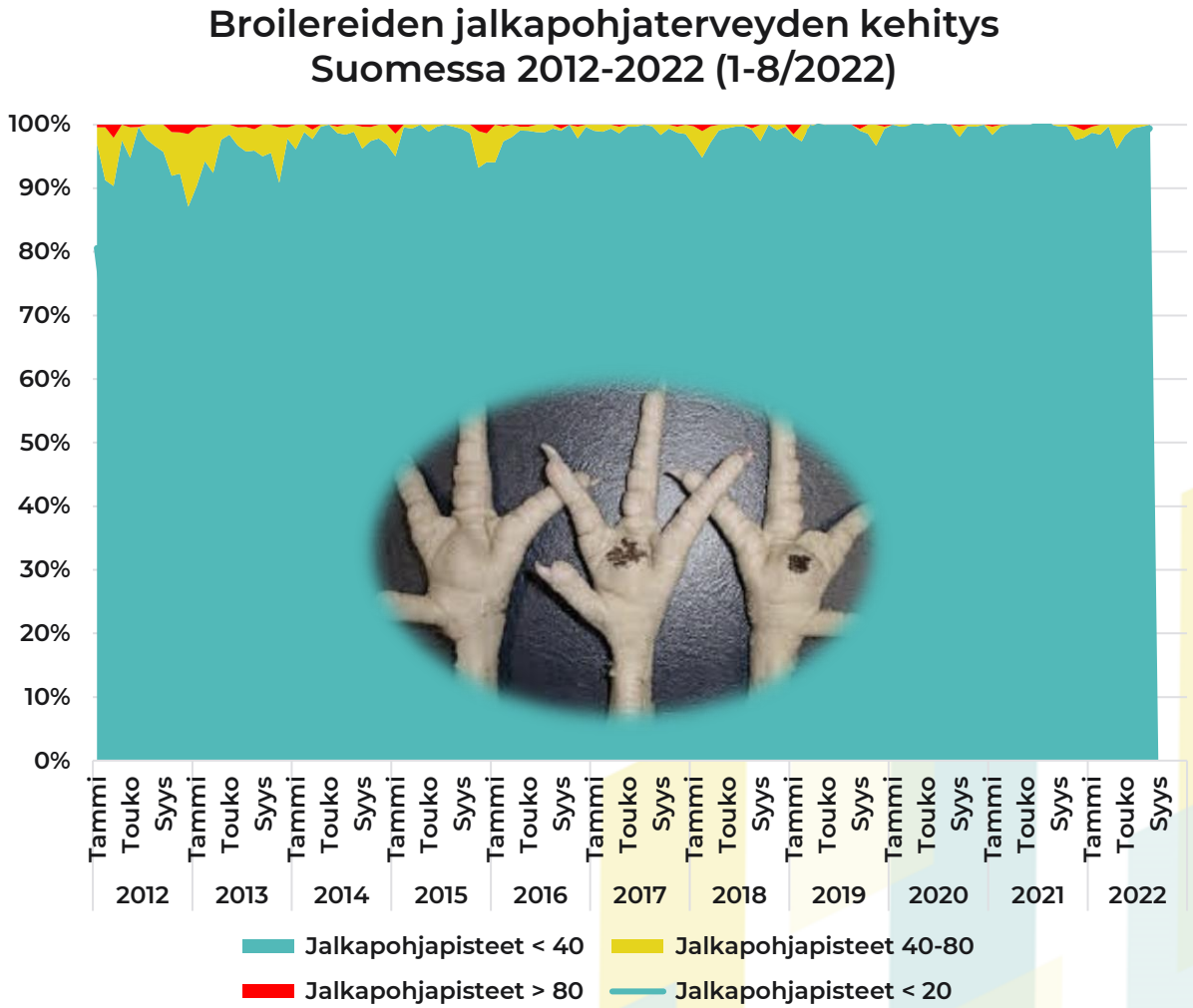

Kustannukset

- Osa lainsäädännön ehdotuksista vähentää mahdollisuuksia korvata tuottajalle eläinten hyvinvoinnin edistämistä hyvinvointikorvauksena
- Porsaiden kastraatiota edeltävä puudutteiden käyttö lisää kustannuksia sekä lääkekulun että tarvittavan koulutuksen ja pätevyysrekisterin ylläpidossa.
  - Kuka järjestää koulutuksen ja ylläpitää rekisteriä? AVI/Ruokavirasto?

Resurssit

- Lakiehdotus sisältää runsaasti tehostamiskeinoja eläinsuojelun valvontaan
  - osa ennaltaehkäisevään tuotantoeläinten terveydenhuoltoon panostaneista edelläkävijä yhteistoiminta-alueista on lakkauttamassa terveydenhuoltoeläinlääkärivirat (mm. Seinäjoen ympäristö) ja panostaa resursseja valvontaan
  - Lainsäädäntöä noudattaa kuitenkin suurempi osa tiloista ja ennaltaehkäisevällä toiminnalla saadaan hyvinvointia paremmin edistettyä
  - Osana uutta lakia tulisi varmistaa eläinlääkäriresurssi myös hyvinvoinnin edistämisessä terveydenhuollon keinoin

Valvonta

- Lakiesitys pyrkii lisäämään eläinsuojeluviranomaisen ja oikeusjärjestelmän mahdollisuuksia puuttua lainsäädännön rikkomuksiin
  - 76 § muotoiluehdotus: ”Valvontaviranomaisen on järjestettävä eläinten hyvinvointimääräysten noudattamisen valvonta niin, että se on **yhdenmukaista**, laadukasta ja tehokasta. **Näiden toteutuminen on varmistettava auditoinnein.**”
  - 82 § viranomaisen oikeus käyttää avustajaa tai asiantuntijaa.
    - Huomioitava myös eläintenpitäjän oikeutta käyttää valvontatilanteessa vastaavanlaista asiantuntijaa tai avustajaa.
  - Elinkeinon (teurastamo/meijeri) mahdollisuudet estää eläinsuojelurikkomukset kasvaisivat, jos saisivat tiedon kattavammin
    - Tarvittaessa tuotannon hallittu alasajo

112 § Muutoksenhaku

- Eläintenpitäjän oikeusturva
  - Monijäseninen eläinten hyvinvointilautakunta (vrt. eläinlääkintävahinkojen arviointilautakunta)
    - Valvonnan tulkinnoissa ilmenneiden eroavaisuuksien käsittely
    - Suositusten anto valvonnan yhdenmukaisuuden edistämiseksi
    - Myös valvontaviranomaisille ammatillista ja valtakunnallista tukea tulkintojen ja niiden perusteella annettujen päätösten tueksi.

Kiitos!

Eläinten terveys ETT ry

Ina Toppari, toiminnanjohtaja, ETT ry

29.11.2022